

PEN Català
Edifici de l'Ateneu Barcelonès
Canuda, 6, 5è
08002 Barcelona
T 93 318 32 98

30 DE SETEMBRE DE 2011. DIA INTERNACIONAL DE LA TRADUCCIÓ

Què passa a Itàlia?

La literatura com a reflex del moment polític

Dijous, 6 d'octubre de 2011, a les 19:30
Sala Verdaguer, Ateneu Barcelonès (Canuda, 6)

 CIRCOL maldà
sala de teatre i concerts

 Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes

 Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

PEN

català
Associació per a la promoció i difusió de la llengua catalana i de la literatura catalana. Organitzadora de les jornades de traducció i de les jornades de poesia. Membre de la Federació Internacional de PEN.

PARLAR DE LES TRADUCCIONS LITERÀRIES desemboca inevitablement en el debat sobre les polítiques culturals i les maneres més adequades d'aconseguir la projecció internacional. Però tot sovint ens oblidem de tenir en compte la política en sentit estricte. Pot el clima polític influir en la presència de la cultura en l'esfera pública? En els últims anys, Itàlia s'ha convertit en l'enigma polític d'Europa i obliga a reflexionar sobre la literatura com un factor clau en l'anàlisi de les situacions polítiques.

El recorregut per la història de la literatura italiana que tracta el crim organitzat ens porta des del món sicilià de Sciascia —allunyat de Roma, sense Estat, amb l'omertà i els codis d'honor— fins al món actual de la Camorra napolitana, que descriu amb precisió documentada Roberto Saviano. L'actual president del govern italià, Silvio Berlusconi, fins i tot ha amenaçat amb trencar la cara a qui escrigui sobre la Màfia. I tanmateix, els assaigs polítics de Bruno Vespa, Marco Travaglio, Gian Antonio Stella o Concita De Gregorio figuren entre els llibres més venuts a Itàlia. La pregunta que ens volem plantejar és quins autors literaris hauríem d'importar a Catalunya per poder conèixer la resistència cultural de la Itàlia actual?

Ahora es fa necessària també una reflexió sobre el paper d'Itàlia com a mirall de les aspiracions intel·lectuals i polítiques catalanes, sobretot en alguns moments concrets com les relacions italianes de Jaume Vicens Vives, les primeres traduccions de l'italià publicades per Edicions 62 i el *compromesso storico* d'Itàlia, que va servir com a model polític per a la transició a Catalunya.

Programa

19:30-20:30 TAULA RODONA

Giovanni Albertocchi, «Silvio Berlusconi, autor de pròlegs a *L'elogi de la follia* d'Erasmus de Rotterdam i *El Príncep* de Maquiavel, publicats en la col·lecció La biblioteca dell'Utopia»

Rosend Arqués, «La censura en la Itàlia del Príncep»

Vicenç Lozano, «La Màfia contra la literatura: de Leonardo Sciascia a Roberto Saviano»

Josep Maria Muñoz, «El paper d'Itàlia com a mirall de les aspiracions intel·lectuals i polítiques catalanes»

Modera: **Claudia Cucchiurato**

20:30-21:00 RECITAL

L'actor **Pep Tosar** llegirà els fragments de *Somnis dels somnis*, d'Antonio Tabucchi

Participants

GIOVANNI ALBERTOCCHI és professor de Literatura Italiana a la Universitat de Girona. S'ha ocupat d'autors italians dels segles XIX i XX, com Alessandro Manzoni, Giacomo Leopardi, Italo Svevo, Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Claudio Magris, entre d'altres. És co-director de la revista *Quaderns d'Italià*.

ROSSEND ARQUÉS és professor de Llengua i literatura italiana a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha traduït diversos autors italians (Leopardi, Tomasi di Lampedusa, Sciascia, etc.), ha publicat el *Diccionari italià-català/català-italià* de l'Enciclopèdia Catalana i s'ha ocupat de literatura italiana medieval (Dante, Petrarca, Cavalcanti). És co-director de la revista *Quaderns d'Italià*.

CLAUDIA CUCCHIARATO és periodista. Viu a Barcelona des de 2005. Ha col·laborat amb *La Vanguardia*, les revistes del grup MC i algunes editorials. Actualment és corresponent del diari *L'Unità* i escriu en les revistes del grup *L'Espresso*

i en el diari *La Repubblica*. Acaba de publicar el llibre *Vivo altrove. Giovani e senza radici: gli emigranti italiani di oggi* sobre els joves italians que viuen a l'estranger.

VICENÇ LOZANO I ALEMANY és redactor especialitzat en Itàlia i Vaticà a la Secció d'Internacional dels informatius de Tv3. Ha cobert informativament tots els esdeveniments italians dels últims vint-i-cinc anys. Anteriorment havia estat director de *Diari de Barcelona* i havia treballat com a redactor a *Mundo Diario*, *Avui* i *El País*. Ha col·laborat també amb la RAI, la ràdio pública italiana.

JOSEP M. MUÑOZ és historiador i fa d'editor. La seva tesi doctoral va ser una biografia intel·lectual i política de Jaume Vicens Vives. Des de l'any 2000 ençà, és el director de la revista *L'Avenç*, on en els darrers anys ha impulsat una doble línia de publicacions, amb una sèrie dedicada a l'assaig i l'altra a la literatura amb títols com *Les paraules són pedres* de Carlo Levi.